

בש"פ 4278/19 - עלי זיוד נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 4278/19

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

העורר: עלי זיוד

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום 3.6.2019 במ"ת 58761-03-19 שניתנה על-ידי כבוד השופט ג' אזולאי

בשם העורר: עו"ד אסלח עבאס

בשם המשיבה: עו"ד מירי קולומבוס

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום 3.6.2019 (מ"ת 58761-03-19, השופט ג' אזולאי). בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

כתב האישום וההליכים עד כה

2. ביום 26.3.2019 הוגש נגד העורר ונאשם נוסף (להלן: נעים) כתב אישום המייחס להם עבירות נשק. על פי הנטען, ביום 7.3.2019 או במועד סמוך לכך קשרו השניים קשר לביצוע עסקה שבמסגרתה העורר ימכור נשק לנעים. באותו יום הגיעו השניים לנקודת מפגש בכלי רכב נפרדים, ובמעמד זה העורר מכר לנעים אקדח מסוג "גלוק". בכתב

האישום צוין כי בהמשך נעים נטל את הנשק, שהיה עטוף במגבת, והסתירו מתחת למושב קדמי ימני ברכב שבו נהג.

3. בשל מעשים אלו יוחסו לעורר עבירה של סחר בנשק לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), עבירה של נשיאה והובלת נשק שלא כדין בצוותא לפי סעיפים 144(ב) רישא ו-29 לחוק העונשין, וכן עבירה של הסתייעות ברכב לביצוע פשע לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] התשכ"א-1961. להשלמת התמונה יצוין כי לנעים יוחסו עבירות דומות, כאשר חלף סחר בנשק יוחסה לו עבירה של רכישה והחזקת נשק שלא כדין לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין.

4. יצוין כי בעברו של העורר שלוש הרשעות קודמות: בשנת 2007 הוא הורשע בגין עסקה בנשק ונגזרו עליו 32 חודשי מאסר בפועל, בשנת 2015 הוא הורשע בעבירות של היזק לרכוש במזיד ונגזר עליו מאסר על תנאי, ובשנת 2017 הוא הורשע בעבירות של סחר בנשק וקשירת קשר לביצוע פשע ונגזר עליו עונש של 22 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך 3 שנים, תנאי שעודו בתוקף (ת"פ 31769-11-16, השופט ח' סבאג).

5. בד בבד עם כתב האישום דן הוגשה גם בקשה למעצרו של העורר ונעים עד תום ההליכים נגדם. ביום 16.4.2019 התקיים דיון בבקשה במעמד הצדדים, וביום 29.4.2019 קבע בית המשפט המחוזי כי מתקיימות ראיות לכאורה להוכחת האישומים נגדם, וכן עילת מעצר ברורה, מאחר שעסקינן בעבירות בנשק שבהן ככלל הנטייה היא להורות על מעצר עד תום ההליכים. בהקשר זה הוטעם כי הדברים אמורים ביתר שאת שעה שהעורר הורשע בעבר בביצוען של עבירות דומות ואף ריצה תקופות מאסר בגינן. עם זאת, בית המשפט המחוזי קבע כי יש לבחון אפשרות של חלופת מעצר, והורה על הזמנת תסקיר מאת שירות המבחן שיבדוק זאת.

6. ביום 26.5.2019 הגיש שירות המבחן את התסקיר האמור, ומסקנתו ביחס לעורר הייתה שלילית. בתמצית, שירות המבחן התרשם כי מהעורר נשקפת מסוכנות גבוהה להישנותה של התנהגות עבריינית, וכי הוא אינו סבור שהמפקחים שהוצעו מסוגלים להציב לו גבולות. יצוין כי בדיון שהתקיים במעמד הצדדים באותו יום בא-כוח העורר ביקש להורות על עריכת תסקיר משלים על מנת לבחון חלופות עם מפקחים אחרים.

7. ביום 3.6.2019 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר ונעים עד תום ההליכים, בהבהירו כי לא מצא שענינם בא בגדרם של אותם מקרים חריגים שבהם ניתן להשיג את מטרת המעצר באמצעות חלופה. ביחס לעורר הדגיש בית המשפט המחוזי את הרשעותיו הקודמות ואת המלצתו השלילית של שירות המבחן, ואף הוסיף וצוין כי המפקחים המוצעים לא הגיעו לבית המשפט על מנת שיוכל להתרשם מהם. נוכח דברים אלו בית המשפט המחוזי שוכנע כי לא ניתן בשלב זה להורות על שחרורו של העורר לחלופות המוצעות.

הערר

8. בתחילה כוון הערר כנגד ההחלטה לעצור את העורר עד תום ההליכים, תוך העלאת טענות בדבר הקביעה כי ישנן ראיות לכאורה נגדו. עם זאת, במהלך הדיון הודיע בא-כוח העורר כי בשים לב להחלטה של בית משפט זה מיום 26.6.2019 שבה נדחה עררו של נעים (בש"פ 4198/19, השופט י' אלרון) הוא חוזר בו בשלב זה מטענותיו בנוגע לראיות.

9. בהמשך לכך, הודיע בא-כוחו של העורר כי הוא בוחר למקד את הערר בהזמנת תסקיר משלים שבמסגרתו ייבחנו מפקחים נוספים וכן חלופת מעצר אחרת מזו שנבדקה, מחוץ לאזור מגוריו של העורר. לטענתו, אם כך ייעשה, ניתן יהיה למצוא מתכונת שתאיין את מסוכנותו.

10. המדינה טענה מנגד כי דין הערר להידחות גם בכל הנוגע להזמנת תסקיר משלים, בהתחשב במסוכנות העולה מן העורר ובמאפייניו. בעניין זה הדגישה המדינה את עברו הפלילי, המעיד לדבריה על דפוס חוזר והיעדר הרתעה, ואת המלצתו השלילית של שירות המבחן.

דיון והכרעה

11. לאחר ששקלתי את הדברים הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות. העבירות המיוחסות לעורר מקימות חזקת מסוכנות סטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, בהיותן "עבירות ביטחון" לפי סעיף 35(ב) לחוק זה. בהתאם, שחרור לחלופת מעצר של נאשמים בעבירות נשק ייעשה במקרים חריגים בלבד (בש"פ 4889/13 קרקני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (25.7.2013); בש"פ 4244/18 סח'ניני נ' מדינת ישראל, פסקה 24 (13.6.2018)). בדומה לבית המשפט המחוזי, לא מצאתי כי מקרה זה נמנה עימם.

12. עוד יודגש כי שחרורו של נאשם בעבירות שכאלו לחלופת מעצר, או מעצרו בפיקוח אלקטרוני, מחייבים בראש ובראשונה מתן אמון בסיסי בכך שיעמוד בתנאים שיוטלו עליו, ורמה גבוהה של ביטחון בכך שהמתכונת בה ישהה תאיין את מסוכנותו (ראו למשל: בש"פ 4850/08 אבו הניה נ' מדינת ישראל, פסקה ז' (10.6.2008); בש"פ 5399/16 מדינת ישראל נ' ג'רבי, פסקה 15 (8.7.2016)). לאור האמור בתסקיר שירות המבחן שהעריך כי קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות עבריינית מצד העורר ונמנע מלהמליץ על שחרור, ובשים לב לעברו הפלילי ולעובדה שאף הרשעות קודמות ומאסר ממושך בפועל לא הרתיעו אותו, ברי כי קיים קושי גדול במתן אמון שכזה בעורר. בנסיבות אלה, ובהעדר אינדיקציות משמעותיות אחרות שיכולות להטות את הכף, אין ביכולתי להורות על הזמנת תסקיר משלים (ראו והשוו: בש"פ 1084/12 בדרה נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (9.2.2012); בש"פ 726/16 אלחייק נ' מדינת ישראל, פסקה 31 (23.2.2016)).

13. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, א' בתמוז התשע"ט (4.7.2019).

ש ו פ ט ת